

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І
АРХІТЕКТУРИ**
Кафедра Теорії архітектури

БАКАЛАВР

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан архітектурного факультету

_____ / В.О. Кащенко /

“ _____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Архітектурне проектування 1 курс

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність _____ 19 Архітектура та будівництво _____

Спеціалізація _____ 191 Архітектура та містобудування _____

Розробники:

кан арх., доц. каф. Теорії архітектури Хараборська Ю.О. _____ / _____ /
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання) (підпис)

доц. каф. Теорії архітектури Дорохіна Г.І. _____ / _____ /
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання) (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Теорії архітектури
Протокол від. “ 28 ” січня 2019 року № 9

Завідувач кафедри Теорії архітектури _____ (Ковальський Л.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету «Архітектурного»
Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 2019 року

Голова НМК _____ (Хараборська Ю.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2018-2020 рр.

шифр	Бакалавр	Форма навчання: денна								Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження	
	Назва спеціальності (спеціалізації)	Кредитів на сем.	Обсяг годин				Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	Разом	аудиторних								
					Лр	Пр	КП	КР	РГ				р
191	Архітектура та містобудування	14	420	256		256		4		3	1-2		

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у всебічному розвитку творчої особистості студента шляхом послідовного оволодіння засобами, методами та прийомами дослідницької та проектної роботи в галузі архітектури.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- придбання умінь у архітектурній графіці;
- закріплення знань з нарисної геометрії на архітектурних вправах;
- засвоєння основ архітектурного проектування при виконанні архітектурних вправ;
- засвоєння уяви про вплив якості конструкційних матеріалів та виробів на формоутворення у архітектурі;
- розвиток почуття гармонії.

Компетенції студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Код	Зміст	Результати навчання
Спеціальні (фахові) компетентності.		Загально-професійні
	Здатність аналізувати та оцінювати завдання, поставлене викладачем	<p><i>Знати:</i> зміст професійних понять „архітектурне середовище”, „архітектурна форма”, „стиль”, „архітектурна композиція”, „засоби композиції”</p> <p><i>Вміти:</i> застосовувати метод роботи з літературою (збирання, вивчення, викладення інформації про об’єкт копіювання чи проектування)</p>
	Здатність використовувати знання теорії в створенні архітектурних увражей	<p><i>Знати:</i> назви основних елементів класичних та сучасних архітектурних форм; основи побудови класичних та сучасних архітектурних форм, їх стилістичні особливості, історією створення, тенденції розвитку</p> <p><i>Вміти</i> володіти прийомами, засобами та різними графічними техніками виконання архітектурних креслень (компоновання аркуша, виконання архітектурних креслень і допоміжних написів)</p>
	Здатність опрацьовувати технічну літературу для підбору конструктивних візлів	<p><i>Знати:</i> провідні принципи формування архітектурного середовища; послідовність і зміст етапів виконання архітектурних проектів; засоби гармонізації архітектурної форми</p> <p><i>Вміти:</i> самостійно виконувати макети;</p>

		проекувати малі архітектурні форми, які б органічно вписувалися у певне архітектурне середовище
--	--	---

Програма навчальної дисципліни

1. Модуль Поліхромія

1. Змістовий модуль 1. Введення

Тема 1. Поліхромія, методи та техніка її виконання.

Тема 2. Композиційні принципи виконання поліхромії. Шрифт та колір як засоби композиції

2. Змістовний модуль 2. Ескіз

Тема 3. Графічне виконання в затвердженому масштабі копії поліхромного зображення (в залежності від індивідуального завдання на вибір викладача).

Тема 4. Спроба відмивання в кольорі копії поліхромного зображення (в залежності від індивідуального завдання).

3. Змістовний модуль 3. Проект

Тема 5. Лінійне виконання чистової роботи в заданому масштабі, з внесенням коректив в композицію, шрифти, підписи та надписи.

Тема 6. Відмивання в кольорі чистової копії поліхромного зображення з урахуванням недоліків ескізної роботи (в залежності від індивідуальних зауважень)

2. Модуль Класичні архітектурні форми та елементи.

4. Змістовий модуль 4. Увраж архітектурного ордеру

Тема 7. Семінар на тему «Увраж архітектурного ордера».

Тема 8. Реферат за питаннями семінару.

Тема 9. Ескіз. Графічне виконання в затверджених лінійних масштабах ордерної композиції та деталі архітектурного ордеру (в залежності від індивідуального завдання на вибір викладача). Олівець та спроба в туші.

Тема 10. Проект. Виконання графічного зображення чистової роботи в туші.

5. Змістовний модуль 5. Відмивка класичної просторової форми

Тема 11. Відмивка класичної просторової форми.

Тема 12. Теорія побудови тіней.

Тема 13. Ескіз. Графічне виконання в затвердженому масштабі зображення (в залежності від індивідуального завдання на вибір викладача) та побудова тіней. Спроба монохромного відмивання тушшю графічного зображення з тінями (в залежності від індивідуального завдання).

Тема 14. Проект. Лінійне виконання чистової роботи, з внесенням коректив в масштаб креслення, композицію, шрифти, підписи та надписи, а також з урахуванням зауважень щодо побудови тіней. Відмивання тушшю чистового креслення.

3. Модуль Вивчення архітектурно-конструктивних властивостей будівельних матеріалів на прикладі малих архітектурних форм

6. Змістовний модуль. Майданчик відпочинку з навісом

Тема 15. Семінар на тему «Майданчик відпочинку з навісом».

Тема 16. Реферат за питаннями семінару.

Тема 17. Клаузура до проекту «Майданчик відпочинку з підірною стіною, лавою та благоустроєм».

Тема 18. Ескіз-ідея – варіативні пошуки генплану, планувальної структури та образу майданчику відпочинку.

Тема 19. Графічне виконання в масштабі проекту планів, фасадів та розрізу майданчику відпочинку.

Тема 20. Побудова аксонометричного зображення.

Тема 21. Спроба подачі.

Тема 22. Лінійне виконання проекту в заданому масштабі, з внесенням коректив в композицію архітектурний образ, враховуючи попередній ЗМ.

Виконання макету ділянки з майданчиком відпочинку.

Подача проекту (антураж, стафаж, графіка, відмивка).

7. Змістовий модуль. М.а.ф. з цегли.

Тема 23. Видача завдання та пояснення по особливостям використання цегли в архітектурі.

Тема 24. Клаузура до проекту «М.а.ф. з цегли», та вибір варіанту.

Тема 25. Ескіз. Графічне виконання в затвердженому масштабі зображення.

Тема 26. Проект. Лінійне виконання чистової роботи, з внесенням коректив в масштаб креслення, композицію, шрифти, підписи та надписи, а також з урахуванням зауважень щодо побудови тіней. Подача тушшю з підсвічуванням аквареллю чистового креслення.

4. Модуль Мала архітектурна форма

8. Змістовий модуль. Побудова перспективного зображення м.а.ф. з цегли.

Тема 27. Побудова перспективного зображення за методом «архітектора».

Тема 28. Виконання чистової роботи, з внесенням коректив в масштаб креслення, композицію, шрифти, підписи та надписи, а також з урахуванням зауважень щодо побудови перспективи та тіней. Подача тушшю з підсвічуванням аквареллю чистового креслення. Виконання макету.

. Змістовний модуль 9. Зупинка громадського транспорту.

Тема 29. Семінар на тему «Зупинка громадського транспорту».

Тема 30. Реферат за питаннями семінару.

Тема 31. Клаузура до проекту «Зупинка громадського транспорту».

Тема 32. Ескіз-ідея – варіативні пошуки генплану, планувальної структури та образу.

Тема 33. Графічне виконання в масштабі проекту планів, фасадів та розрізу майданчику відпочинку.

Тема 34. Побудова перспективи. Та спроба подачі.

Тема 35. Лінійне виконання проекту в заданому масштабі, з внесенням коректив в композицію архітектурний образ.

Тема 36. Виконання макету.

Тема 37. Подача проекту (антураж, стафаж, графіка, відмивка).

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поліхромія	64
2	Класичні архітектурні форми та елементи	64
3	Модуль Вивчення архітектурно-конструктивних властивостей будівельних матеріалів на прикладі малих архітектурних форм	64
4	Мала архітектурна форма	64
	Разом	256

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поліхромія	41
2	Класичні архітектурні форми та елементи	41
3	Модуль Вивчення архітектурно-конструктивних властивостей будівельних матеріалів на прикладі малих архітектурних форм	41
4	Мала архітектурна форма	41
	Разом	164

Індивідуальні завдання

1. Виконання вправ по підбору кольорів
2. Виконання вправ на складання складних кольорів
3. Виконання вправ на відмивання обмеженої площини від світлого тону кольору до темного та навпаки.
4. Виконання вправ на відмивання обмеженої площини з переходом від одного кольору до іншого.
5. Підготовка реферату на тему «Класичний Ордер та ордерна композиція».

6. Виконання вправ з креслення в туші з використанням різної товщини лінії.
7. Виконання вправ на відмивання тушшю обмеженої площини від світлого тону до темного та навпаки.
8. Підготовка реферату на тему «Мала архітектурна форма» .

Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні і наочні використовуються під час вступу до практичних занять, практичні при проведенні практичних робіт.

Під час проведення вступних лекцій використовуються такі словесні методи як: розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація.

Перед проведенням практичних робіт викладачем проводяться інструктажі: вступні, поточні, підсумкові.

Під час проведення практичних робіт застосовуються: підготовка рефератів, виконання студентами вправ на задану тему. Студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні та практичні.

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час практичних занять – періодичні перегляди та процентування відповідних етапів роботи, оцінка виконання студентами вправ та рефератів на задану тему.

Семестровий контроль проводиться наприкінці семестру аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують модуль, пройдені за семестр. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів: перевірка і оцінка проектів та виконаних рефератів.

Розподіл балів, які отримують студенти

<u>1. Модуль Поліхромія</u>			
Поточне тестування та самостійна робота			
Змістовний модуль №1	Змістовний модуль №2	Змістовний модуль №3	Сума
10	30	60	100

<u>2.Модуль Класичні архітектурні форми та елементи</u>		
Поточне тестування та самостійна робота		
Змістовний модуль №4	Змістовний модуль №5	Сума
50	50	100
<u>3. Модуль Вивчення архітектурно-конструктивних властивостей будівельних матеріалів на прикладі малих архітектурних форм</u>		
Поточне тестування та самостійна робота		
Змістовний модуль №6	Змістовний модуль №7	Сума
50	50	100
<u>4. Модуль Мала архітектурна форма</u>		
Поточне тестування та самостійна робота		
Змістовний модуль №8	Змістовний модуль №9	Сума
50	50	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. *Відмивка*: Методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальності 6.120102 «Архітектура будівель і споруд»/ Укладач Є.А. Бевз, О.М.Гершуні, А.І.Дорохіна, О.Б.Цвіркун – К.: КНУБА, 2012. – 19 с.

2. *Малі архітектурні форми.*: Методичні вказівки до виконання курсових проектів з дисципліни "Архітектурне проектування" / Уклад. Ю.О. Хараторська. – К.: КНУБА, 2008. – 24 с..

12. Рекомендована література

Базова:

1. Михайленко В.Є., Яковлев М.І.: Основи композиції. Навчальний посібник. – Каравела, 2004. – 302 с
2. Виньола. Памятка для артистов-архитекторов. К. – 1918
3. Виньола. Правила пяти ордеров архитектуры. Пер. А.Г. Габричевского,. М.: 2005
4. Витрувий. Десять книг об архитектуре. Пер. А.Г. Габричевского. М., 2006
5. Вильфрид Кох. Энциклопедия архитектурных стилів. М. 2008. 528с.
6. Всеобщая история архитектуры, тт. I, II. Учебное пособие. М., 1948 – 1963
7. Михайловский И.Б. Теория классических архитектурных форм. М., 1937
8. Яблонский Д.Н. Порталы в украинской архитектуре, - К.: 1955, - 141с.
9. Двери и порталы в итальянской архитектуре. Обмеры и фотографии Ч.Б. Мак-Грю. – М.: 1949, 194с.
10. Основы архитектурной композиции и проектирования. Под ред. А.А. Тица.- К., 1976
11. Бархин Н.Г. Методика архитектурного проектирования. М., 1982
12. Благоустройство сел. Альбом. К., 1977, 168с.
13. Залеская Л.С., Микулина Е.М. Ландшафтная архитектура: Учебник для вузов.- М, 1979.- 240с.
14. Розенблюм С.Г. Архитектурные металлические ограждения.-М.: Архиз,
15. Нойферт Э. Строительное проектирование. Справочное пособие для архитекторов, инженеров и техников-строителей.- К, 1967-2016 – 600с.
16. Лисенко Л.М. Дерево в архитектуре. М., 1984
17. Киселева Т.Ю. Наружные лестницы.- М., 1995.-95с

Допоміжна:

1. Смирнов С.И. Шрифт в наглядной агитации. - М.: Плакат, 1990. -192
2. Основы архитектурной композиции и проектирования. Под ред. А.А. Тица.- К, 1976
3. Климухин А.Г. Тени и перспектива.-М., 1967.-200с.
4. Добряков Б.Н., Князьков М.А., Коковин И.Н. Тени классических фрагментов в ортогональных проекциях. – М., 1938. – 122с.
5. Кудряшев К.В. Архитектурная графика. - М., 1990.- 312 с.
6. Архитектурное черчение: Справочник /под ред. Д.И. Ткача. - К.: Будівельник, 1991.-272с.
7. Архитектурная графика России. Первая половина XVIII века. Научный каталог.- Ленинград., 1981
8. Зайцев К.Г. Современная архитектурная графика. – М., 1970.-204с.

Доповнення і зміни до робочої навчальної програми на 20__/20__ н.р.

До робочої програми внесені такі зміни: _____

Робоча навчальна програма переглянута і ухвалена на засіданні кафедри
“ ___ ” _____ 20__ р. протокол №__.

Внесені зміни підтверджую

_____ Завідувач кафедри, проф. Ковальський Л.М.

Доповнення і зміни до робочої навчальної програми на 20__/20__ н.р.

До робочої програми внесені такі зміни: _____

Робоча навчальна програма переглянута і ухвалена на засіданні кафедри
“ ___ ” _____ 20__ р. протокол №__.

Внесені зміни підтверджую

_____ Завідувач кафедри, проф. Ковальський Л.М.

Доповнення і зміни до робочої навчальної програми на 20__/20__ н.р.

До робочої програми внесені такі зміни: _____

Робоча навчальна програма переглянута і ухвалена на засіданні кафедри
“ ___ ” _____ 20__ р. протокол №__.

Внесені зміни підтверджую

_____ Завідувач кафедри, проф. Ковальський Л.М.

Доповнення і зміни до робочої навчальної програми на 20__/20__ н.р.

До робочої програми внесені такі зміни: _____

Робоча навчальна програма переглянута і ухвалена на засіданні кафедри
“ ___ ” _____ 20__ р. протокол №__.

Внесені зміни підтверджую

_____ Завідувач кафедри, проф. Ковальський Л.М.